

ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนและพิจารณา

พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การไต่สวนและพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม โดยมีมาตรการในการรักษาความลับเกี่ยวกับผู้ร้องเรียน หรือกล่าวโทษ มาตรการในการดำเนินการให้เกิดความรวดเร็วและรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมติ ก.ร.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออกระเบียบคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวน และพิจารณา พ.ศ. ๒๕๖๖ ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนและพิจารณา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้มีอำนาจไต่สวนและพิจารณา” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ เรียกโดยย่อว่า ก.ร.ตร.

“คณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริง” หมายความว่า ข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานจเรตำรวจ ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเรื่องร้องเรียนตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ เมื่อ ก.ร.ตร. พิจารณารับเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการแล้ว ให้ ก.ร.ตร. ใช้อำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงให้ความจริงปรากฏว่าข้าราชการตำรวจที่ถูกร้องเรียนกระทำการหรือไม่กระทำการอันมิชอบ หรือมีความประพฤติหรือปฏิบัติไม่เหมาะสมและเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ กระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ ตามที่ถูกร้องเรียน อย่างไร หรือไม่ โดย ก.ร.ตร. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง หรือมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานจเรตำรวจ แสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นตามประเด็นที่กำหนดแล้วรายงาน ก.ร.ตร. เพื่อพิจารณา

หากในกรณีที่เห็นว่ามีข้อร้องเรียนที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยตรงจะส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแล้วรายงานผลให้ ก.ร.ตร. ทราบก็ได้ แต่หากกรณีใดมีลักษณะเป็นการทุจริตให้ ก.ร.ตร. ส่งสำนวนพร้อมพยานหลักฐานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

ข้อ ๕ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้ดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง อย่างครบถ้วน ตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ด้วยความละเอียด รอบคอบ รวดเร็ว ต่อเนื่อง เป็นธรรม และต้องรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้ถูกกล่าวหา ประกอบด้วย โดยในการดำเนินการให้คำนึงถึงการรักษาความลับ

ข้อ ๖ ห้ามมิให้ ก.ร.ตร. และข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานจเรตำรวจที่ได้รับมอบหมาย ให้แสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน พยาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๒) ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดในการให้ปากคำของผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน และพยาน

(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสรุปความเห็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น รวมทั้งพยานหลักฐานในการไต่สวนข้อเท็จจริง การแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น ที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ

ยกเว้นตาม (๑) และ (๒) บุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลจะสามารถขอคัดสำเนาข้อมูลของตน ต่อเมื่อ ก.ร.ตร. มีมติชี้มูลเรื่องดังกล่าวแล้วเสร็จและด้วยความเห็นชอบของที่ประชุม ก.ร.ตร. ส่วนตาม (๓) ผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียนจะขอคัดสรุปความเห็นพร้อมพยานหลักฐานได้ต่อเมื่อ ก.ร.ตร. มีมติสั่งยุติเรื่อง และด้วยความเห็นชอบของที่ประชุม ก.ร.ตร.

ข้อ ๗ การเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการแสวงหา ข้อเท็จจริงเบื้องต้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ จะต้อง ไม่กระทบต่อรูปคดี หรือความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ชื่อเสียง เกียรติยศของบุคคล

ข้อ ๘ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงของ ก.ร.ตร. หรือการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง ของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานจเรตำรวจที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในระเบียบนี้

หมวด ๒

การไต่สวน

ข้อ ๙ เรื่องร้องเรียนที่ ก.ร.ตร. ดำเนินการไต่สวนเองนั้นให้ ก.ร.ตร. ทั้งคณะเป็นองค์คณะไต่สวน ทั้งนี้ ก.ร.ตร. กำหนดให้สำนักงานจเรตำรวจมอบหมายข้าราชการตำรวจในสังกัด เพื่อช่วยเหลือ และสนับสนุน ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ตามจำนวนและระดับตำแหน่งที่กำหนด

ข้อ ๑๐ กรรมการ ก.ร.ตร. ที่มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริง และพิจารณาตามระเบียบนี้ จะต้อง ไม่เป็นบุคคล ซึ่งมีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(๑) มีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องเรียน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกร้องเรียนมาก่อน

(๔) เป็นผู้ร้องเรียนหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกร้องเรียน

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติ หรือเป็นหุ้นส่วน หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้ร้องเรียน หรือผู้ถูกร้องเรียน

กรรมการ ก.ร.ตร. ผู้ใดซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นมีหนังสือแจ้งต่อประธาน ก.ร.ตร. ทราบ และให้ ก.ร.ตร. วินิจฉัยโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน หรือผู้มีส่วนได้เสีย จะคัดค้าน กรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งมีเหตุตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ก็ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อประธาน ก.ร.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเหตุดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ในการพิจารณาคำคัดค้านตามวรรคแรก ก.ร.ตร. จะต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๑๒ เมื่อ ก.ร.ตร. ได้พิจารณาหนังสือคัดค้านหรือบันทึกแจ้งเหตุที่อาจถูกคัดค้านแล้ว ให้มีมติหรือคำสั่ง ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านมิได้เป็นไปตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ให้ยกคำคัดค้าน

(๒) ในกรณีที่คำคัดค้านนั้นฟังขึ้น ให้ผู้ที่ถูกคัดค้านถอนตัวจากการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนั้น

ข้อ ๑๓ กรณี ก.ร.ตร. มีมติให้กรรมการ ก.ร.ตร. ถอนตัวจากการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใด ย่อมไม่กระทบถึงการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๑๔ เมื่อ ก.ร.ตร. พิจารณาคำคัดค้านแล้วเสร็จ ให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบ

กรณีผู้คัดค้านไม่เห็นด้วยกับมติหรือคำสั่งของ ก.ร.ตร. อาจมีหนังสือขอให้ประธาน ก.ร.ตร. พิจารณาทบทวนคำสั่งนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผลการวินิจฉัยของประธาน ก.ร.ตร. ให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๕ ในการประชุมและการลงมติของ ก.ร.ตร. ตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ ก.ร.ตร. ว่าด้วยการประชุมและการลงมติของ ก.ร.ตร.

ข้อ ๑๖ ให้ ก.ร.ตร. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยมีชกซ้ำ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่ ก.ร.ตร. มีมติรับเรื่อง

ในกรณีครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว การไต่สวนยังไม่เสร็จสิ้น ให้ ก.ร.ตร. พิจารณาขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็นต่อไปอีกไม่เกินหกสิบวัน หากยังไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ที่ประชุม ก.ร.ตร. พิจารณาขยายระยะเวลาออกไปได้ตามความจำเป็น แต่ต้องมีเหตุผลอันสมควร อย่างยิ่งและให้บันทึกเหตุอันไว้

ข้อ ๑๗ ในการไต่สวนของ ก.ร.ตร. ห้ามมิให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมในการไต่สวน

ข้อ ๑๘ ให้ ก.ร.ตร. แจ้งเรื่องร้องเรียนและมติให้ไต่สวนข้อเท็จจริงให้ผู้ถูกร้องเรียนทราบ โดยให้ผู้ถูกร้องเรียนลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วมอบบันทึกหรือหนังสือแจ้งให้ไว้หนึ่งฉบับ ในกรณีที่ผู้ถูกร้องเรียนไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบให้ส่งบันทึกหรือหนังสือแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ถูกร้องเรียนตามภูมิลำเนาหรือที่อยู่ของผู้ถูกร้องเรียนแจ้งไว้ และให้ถือว่าผู้ถูกร้องเรียนได้รับทราบแล้วเมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับบันทึกหรือหนังสือแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ โดยในการแจ้งให้คำวินิจฉัยหลักการคุ้มครองผู้ร้องเรียนและพยานด้วย

ในการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งด้วยว่าผู้ถูกร้องเรียนมีสิทธิ ดังนี้

(๑) มีสิทธิที่จะชี้แจงเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาพร้อมมอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๒) มีสิทธิที่จะคัดค้าน ก.ร.ตร. ตามข้อ ๑๑

(๓) มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๒๔ (๒) กรณีการไต่สวนมีมูลกล่าวหา

ข้อ ๑๙ ให้ประธาน ก.ร.ตร. จัดให้มีการประชุมโดยมิชักช้าเพื่อกำหนดแนวทางในการไต่สวนพิจารณาเรื่องร้องเรียน และเอกสารหลักฐานประกอบเรื่องร้องเรียน รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการไต่สวนและรวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อให้การไต่สวนดำเนินการไปด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

ข้อ ๒๐ ให้ ก.ร.ตร. ดำเนินการไต่สวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ ให้ถูกต้องครบถ้วน โดยเรียกผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นใด มาชี้แจงหรือแสดงความเห็น หรือส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง มาประกอบการพิจารณา

ในกรณีที่เห็นว่าจำเป็นจะต้องตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ จัดทำแผนที่เกิดเหตุ ภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว นำข้อสันนิษฐานหรือสิ่งของประกอบคำให้การ ตลอดจนดำเนินการทั้งหลายอื่นเพื่อพิสูจน์ตัวผู้กระทำความผิด พิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกร้องเรียนด้วยก็ได้

ข้อ ๒๑ การได้มาซึ่งพยานเอกสารหรือพยานวัตถุที่ใช้ในการไต่สวน ให้ ก.ร.ตร. จัดทำบันทึกไว้ด้วย

ข้อ ๒๒ กรณีที่ ก.ร.ตร. มีหนังสือเรียกผู้ร้องเรียน หรือบุคคลใดมาเป็นพยาน จะต้องกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่ชัดเจน โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัย และต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือภาระเกินสมควรแก่ผู้ร้องเรียนหรือพยาน

ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนหรือพยานไม่มาให้ถ้อยคำ หรือมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือผู้ร้องเรียนหรือพยานไม่มาให้ถ้อยคำในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ก.ร.ตร. จะไม่สอบปากคำผู้ร้องเรียนหรือพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนี้ไว้ในสำนวนการไต่สวน

ข้อ ๒๓ การสอบปากคำผู้ร้องเรียน หรือพยาน ให้บันทึกถ้อยคำตามแบบที่กำหนด เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้อ่านหรืออ่านให้ผู้ร้องเรียนหรือพยานฟัง แล้วให้ผู้ร้องเรียนหรือพยาน กรรมการ ก.ร.ตร. ซึ่งร่วมในการสอบปากคำ และผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้กรรมการ ก.ร.ตร. อย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ร้องเรียนหรือพยานลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำให้ใช้ภาษาไทย ถ้าใช้ภาษาอื่นต้องมีล่ามแปล จะต้องพิมพ์หรือเขียนด้วยหมึก ห้ามมิให้ขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้ามีการแก้ไขข้อความที่บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้กรรมการ ก.ร.ตร. อย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อย่อกำกับไว้ทุกแห่งที่มีการขีดฆ่าหรือตอกเติม

ข้อ ๒๔ เมื่อ ก.ร.ตร. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนเพียงพอแล้ว ให้ประชุมพิจารณามีมติ ดังนี้

(๑) กรณีไม่มีมูล ให้ส่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีมีมูลกล่าวหาตามข้อร้องเรียน ก็จัดให้มีการแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริง และนำสืบพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาอันสมควรแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

ในการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.ร.ตร. จัดทำเป็นบันทึกตามแบบที่กำหนด ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำการหรือไม่กระทำการอันมิชอบ หรือมีความประพฤติหรือปฏิบัติไม่เหมาะสม และเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำรวจ หรือกระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ เท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจได้ดี และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ สำหรับพยานบุคคลให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน บันทึกดังกล่าวให้ทำเป็นสองฉบับเพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการไต่สวนหนึ่งฉบับ ทั้งนี้ ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ ให้จดแจ้งเหตุที่ไม่ยอมลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้รวมไว้ในสำนวนการไต่สวน

กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบ ให้ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหาตามภูมิลำเนา หรือที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการของผู้ถูกกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ให้ทำเป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการไต่สวนหนึ่งฉบับ ส่งไปให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบ ส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการไต่สวนหนึ่งฉบับ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการต่อไปได้ แม้จะไม่ได้รับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาคืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหา ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๒๕ ผู้ถูกกล่าวหาอาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือ หรือชี้แจงด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วยวาจา ให้ ก.ร.ตร. จัดทำเป็นบันทึกตามแบบที่กำหนด และให้นำข้อ ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานหรือที่ปรึกษาของตนจำนวนหนึ่งคนเข้าร่วมฟังก็ได้ พยานหลักฐานหรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังจะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐาน โดยขอให้ ก.ร.ตร. มีหนังสือเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้ โดยจะต้องระบุไว้ในบัญชีพยาน ในการนำสืบพยานหลักฐานต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่ ก.ร.ตร. กำหนด ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนการจัดทำรายงานและสรุปสำนวนการไต่สวน

หาก ก.ร.ตร. เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม จะขยายระยะเวลาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือนำสืบแก้ตามวรรคสามออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้ การขยายระยะเวลาดังกล่าวในคราวหนึ่ง ให้ขยายได้ไม่เกินสิบห้าวัน แต่รวมกันแล้วไม่เกินสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่ ก.ร.ตร. เห็นว่าพยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง ไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือเป็นการประวิงให้ชักช้า ก.ร.ตร. จะไม่ทำการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ โดยให้บันทึกเหตุอันไว้ใจในสำนวนไต่สวน

ข้อ ๒๖ เมื่อ ก.ร.ตร. ได้ดำเนินการไต่สวนและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้วเสร็จครบถ้วนเพียงพอต่อการพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณาพิเคราะห์พยานหลักฐานทั้งปวงทั้งในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เพื่อวินิจฉัยลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์หรือการกระทำอันเป็นการกระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร พร้อมเหตุผลโดยละเอียด ดังนี้

(๑) กรณีไม่มีมูลกระทำผิดตามข้อกล่าวหาให้ส่งยุติเรื่อง แต่หากเห็นว่ากรณีไม่มีมูลกระทำผิดเพราะเป็นการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของ ก.ตร. แต่ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของ ก.ตร. นั้น ไม่เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ให้ ก.ร.ตร. เสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ก.ตร. หรือหน่วยงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. นั้นใหม่

(๒) กรณีวินิจฉัยว่ากระทำผิดวินัย หรือละเมิดประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ หรือมีลักษณะเป็นการทุจริต หรือเป็นการกระทำผิดอาญา หรือเป็นกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ให้มีรายละเอียดว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดกรณีใด อย่างไร เป็นความผิดฐานใด ตามกฎหมายใด มาตราใด

เมื่อได้พิจารณามีมติตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการไต่สวน และคำวินิจฉัยตามแบบที่กำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ร้องเรียน
- (๒) ผู้ถูกร้องเรียน
- (๓) ประเด็นเรื่องร้องเรียน และข้อกล่าวหา
- (๔) คำแก้ข้อกล่าวหา

- (๕) ข้อเท็จจริง
- (๖) ข้อกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๗) ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

หมวด ๓

การแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น

ข้อ ๒๗ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ก.ร.ตร. จะมอบหมายให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงาน
จเรตำรวจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อรายงานต่อ ก.ร.ตร. ตามประเด็นที่ ก.ร.ตร. กำหนด
โดยการมอบหมายนั้น ให้คำนึงถึงระดับชั้นยศและตำแหน่งของผู้ถูกร้องเรียนประกอบด้วย

การแสวงหาข้อเท็จจริงหากยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามประเด็นที่ ก.ร.ตร. กำหนด ให้ ก.ร.ตร.
มีอำนาจกำหนดประเด็นเพิ่มเติมได้

ข้อ ๒๘ เมื่อ ก.ร.ตร. มอบหมายตามข้อ ๒๗ แล้ว ให้สำนักงานจเรตำรวจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ
ในสังกัดอย่างน้อยสามคนเป็นกรรมการ ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้
ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกร้องเรียน และให้มีเลขานุการหนึ่งคน โดยเลขานุการจะแต่งตั้งจากกรรมการคนใดคนหนึ่ง
ในกรณีจำเป็นจะให้มิผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

คณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๐
วรรคหนึ่ง หากคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงผู้ใดเห็นว่ามีเหตุต้องห้ามตามลักษณะดังกล่าว ให้ผู้นั้น
มีบันทึกแจ้งต่อสำนักงานจเรตำรวจโดยเร็ว และระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนจนกว่าสำนักงานจเรตำรวจ
จะวินิจฉัยเสร็จ

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริง
ซึ่งมีเหตุตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่งก็ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อ ก.ร.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบ
เหตุดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้คณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริง
ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนจนกว่า ก.ร.ตร. จะวินิจฉัยเสร็จ

ในการพิจารณาคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง จะต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้ง

ข้อ ๓๐ เมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยตามข้อ ๒๘ วรรคสอง และข้อ ๒๙ แล้ว ให้มีคำสั่ง ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านมิได้เป็นไปตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ให้ยกคำคัดค้าน

(๒) ในกรณีที่คำคัดค้านนั้นฟังขึ้น หรือกรณีที่เห็นว่าหากให้ผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
อาจทำให้เสียความยุติธรรม ให้ผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการแต่งตั้งหรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องนั้น ๆ

ข้อ ๓๑ กรณีตามข้อ ๓๐ (๒) หรือในกรณีมีเหตุอันสมควรหรือเหตุจำเป็นอื่น สำนักงาน
จเรตำรวจอาจแต่งตั้งหรือมอบหมาย หรือปรับเปลี่ยนคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงคนใด หรือ
ให้กรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงคนใด พ้นจากหรือหยุดปฏิบัติหน้าที่แล้วแต่กรณีก็ได้

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๓๑ ให้แจ้งรายชื่อบุคคลผู้ได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายดังกล่าวพร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการคัดค้านให้ผู้ร้องเรียนทราบ

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่คณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงคนใดพ้นจากการแต่งตั้งหรือมอบหมาย หรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนใด เนื่องจากอาศัยเหตุตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง หรือกรณีมีเหตุอันสมควรหรือเหตุจำเป็นอื่น ถ้าการพ้นจากการแต่งตั้งหรือมอบหมาย หรือการหยุดปฏิบัติหน้าที่นั้นมีได้กระทบต่อสาระสำคัญหรือองค์ประกอบของผู้ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมาย หรือความเหมาะสมกับฐานะระดับของตำแหน่ง หรือการคุ้มครองผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน สำนักงานจเรตำรวจจะไม่แต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลอื่นให้ทำหน้าที่แทนก็ได้

การพ้นจากการแต่งตั้งหรือมอบหมาย หรือพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงย่อมไม่กระทบถึงการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๔ เมื่อพิจารณาคำคัดค้านเสร็จแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบ กรณีผู้คัดค้านไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของ ก.ร.ตร. ให้มีหนังสือขอให้ ก.ร.ตร. พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผลการพิจารณาคำคัดค้านของ ก.ร.ตร. ให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๓๕ เมื่อได้รับทราบคำสั่งแล้ว ให้คณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริง รายงานการรับทราบคำสั่งให้สำนักงานจเรตำรวจทราบ จากนั้นให้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จและรายงานผลต่อ ก.ร.ตร. ตามข้อ ๓๗ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

ในกรณีที่การดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงรายงานเหตุและขอขยายระยะเวลาต่อสำนักงานจเรตำรวจ เพื่อพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็นต่อไปอีกไม่เกินสามสิบวัน แต่หากยังไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้รายงานต่อ ก.ร.ตร. เพื่อพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ตามความจำเป็น แต่ต้องมีเหตุผลอันสมควรอย่างยิ่งและให้บันทึกเหตุอันสมควรไว้

ข้อ ๓๖ ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ให้นำความในข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๗ เมื่อคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริง ได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงครบถ้วนตามประเด็นที่ ก.ร.ตร. กำหนดแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการแสวงหาข้อเท็จจริงเสนอต่อ ก.ร.ตร. ตามแบบที่กำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ร้องเรียน
- (๒) ผู้ถูกร้องเรียน
- (๓) เรื่องร้องเรียน
- (๔) ประเด็นแสวงหาข้อเท็จจริง
- (๕) ผลการแสวงหาข้อเท็จจริง
- (๖) ข้อกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๗) ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ

ข้อ ๓๘ เมื่อ ก.ร.ตร. ได้รับรายงานผลการแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๓๗ แล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณามีมติให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีไม่มีมูล ให้ส่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีมีมูลกล่าวหาตามข้อร้องเรียน ก็ให้ ก.ร.ตร. จัดให้มีการแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบพยานแก้ข้อกล่าวหา โดยให้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ต่อไป หรือจะมอบหมายคณะกรรมการแสวงหาข้อเท็จจริงดำเนินการก็ได้

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.ร.ตร. ได้รับรายงานผลการแสวงหาข้อเท็จจริงตามข้อ ๓๗ ในกรณีที่การดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ก็ให้ที่ประชุม ก.ร.ตร. ขยายระยะเวลาต่อไปอีกไม่เกินสามสิบวัน แต่หากยังไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ที่ประชุม ก.ร.ตร. พิจารณาขยายระยะเวลาออกไปได้ตามความจำเป็น แต่ต้องมีเหตุผลสมควรอย่างยิ่งและให้บันทึกเหตุอันไว้

ข้อ ๓๙ เมื่อได้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบพยานแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง (๒) แล้ว ให้ ก.ร.ตร. ประชุมเพื่อพิจารณาวินิจฉัย แล้วจัดทำคำวินิจฉัยตามข้อ ๒๖ โดยมีชักช้า

หมวด ๔

การพิจารณาวินิจฉัย

ข้อ ๔๐ เมื่อ ก.ร.ตร. ได้พิจารณามีมติและจัดทำคำวินิจฉัยตามข้อ ๒๖ และข้อ ๓๙ แล้ว ให้เลขานุการ ก.ร.ตร. หรือผู้ที่เลขานุการ ก.ร.ตร. มอบหมาย ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีกระทำผิดวินัย ให้ส่งสำนวนการพิจารณาและคำวินิจฉัยพร้อมพยานหลักฐานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจเพื่อพิจารณาโทษโดยเร็วต่อไป

(๒) กรณีใดมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ส่งสำนวนพร้อมพยานหลักฐานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ แล้วแต่กรณี

(๓) กรณีใดมีมูลอันเป็นการกระทำผิดอาญาหรือเป็นกรณีรับผิดชอบทางแพ่ง ให้ส่งสำนวนพร้อมความเห็นให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๔) กรณีมีคำวินิจฉัย ให้มีข้อเสนอเพื่อปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ ก.ตร. ให้แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

(๕) แจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนและผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ข้อ ๔๑ การส่งผลการไต่สวนพิจารณาตามข้อ ๔๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ทำเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์หรือช่องทางอื่นตามระเบียบงานสารบรรณ

ข้อ ๔๒ การแจ้งผู้ร้องเรียนและผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๔๐ (๕) ให้ทำเป็นหนังสือ ส่งทางไปรษณีย์หรือวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยมิชักช้า

ส่วนการดำเนินการทางวินัยให้ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้แจ้งแล้วรายงาน ก.ร.ตร. ทราบ

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ระเบียบนี้มิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติไว้เป็นการเฉพาะ ให้เสนอ ก.ร.ตร. พิจารณา และเมื่อ ก.ร.ตร. ได้พิจารณามีมติเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น ต่อไป

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้ ก.ร.ตร. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยของ ก.ร.ตร. ให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๔๕ ให้ประธาน ก.ร.ตร. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลตำรวจโท สรศักดิ์ เย็นเปรม

ประธานกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตำรวจ